

Genoeg te beleven voor een molenaar

Analyse van Lex: een tamelijk diepe depressie (L) boven Ierland en de Britse eilanden gaat hoe langer hoe meer de dienst uitmaken boven Nederland. Een omvangrijk koufront zal de komende uren over noord Nederland trekken met daarbij in kracht toenemende wind uit het ZW, later W gepaard gaande met veel neerslag in de vorm van regen en mogelijk natte sneeuw. Kortom onplezierig weer voor de normale mensen. Voor molenaars is er veel te beleven. Zuidwest regennest daarna ruimend in buien naar West tot Noordwest dus de bekende werkwind. Opletten geblazen dus. Het lijkt erop dat we dit weertype nog wel even houden want op de oceaan is zich alweer een nieuwe depressie aan het ontwikkelen. Op winters weer hoeven we voorlopig niet te rekenen. Hogedruk gebieden bevinden zich momenteel ver bij ons vandaan en hebben geen enkele invloed op het weer in West Europa.

Het KNMI vindt er dit van: zaterdag overdag is er in het algemeen veel bewolking en in de middag trekt een gebied met buiige regen oostwaarts over het land. Ook in de avond komen er nog steeds buien voor. Voor de buien uit wordt het met een maximumtemperatuur van ca. 11°C nog erg zacht. De zuidelijke wind is matig tot vrij krachtig, 4-5 Bft, langs de kust en op het IJsselmeer krachtig tot hard, 6-7 Bft. In de middag en avond is er bij buien kans op zware windstoten tot ca. 90 km/uur. Na de buiige regen draait de wind naar zuidwest en neemt langs de kust nog wat verder toe naar hard tot stormachtig, 7-8 Bft. (Bron: KNMI)

Vragen over het huiswerk

Lezen H4: geheel

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag toepassen belast en welke onbelast?
2. Op welke manier kunnen molens worden aangedreven?
3. Welke types windmolens ken je? Noem er minstens 6.
4. Wat is het voordeel van een wateraangedreven molen op een windaangedreven? En wat het nadeel?
5. Wat is het voordeel van een beltmolen boven een grondzeiler?
6. Welke types kruierwerk ken je? En in welke molens?
7. Wat is een binnenkruier en waar komt hij voor?
8. Welke rollenkruierwerken ken je?
9. Wat is het verschil tussen het voeghouten en het neuten kruierwerk?
10. Waarom worden molens vaak met riet gedekt?
11. Wat is het verschil tussen een boven- en een onderkruier?
12. Wat zijn de kenmerken van een warmtefront?
13. Waar moet je op letten en wat moet je doen bij een recht overtrekkende bui?
14. Hoe lang moet een molenaar vooruit kunnen kijken bij het voorspellen van het weer?
15. Welke onderdelen behoren niet tot het achtkant? Mol, peulhout, korbeel, tussendrempel, legeringsbalk, voorlopermantje, stormmantje, veldkruis, tussenstijl, uittimmermantje, ezel, scheg, boventafelement, uitbreker.

Antwoorden bij de vragen over het huiswerk

Lezen H4: geheel

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag toepassen belast en welke onbelast?
Belast in de lege, onbelast niet draaien.
2. Op welke manier kunnen molens worden aangedreven?
Met wind, met water of met een paard (ros). Vroeger ook wel met ezels, honden en nog eerder ook wel menskracht.
3. Welke types windmolens ken je? Noem er minstens 6.
Vierkante molens (standaard, wip-, paltrok- en spinnekopmolen), Achtkante en zeskante molens ook als stelling- en belt-molens, grondzeilers (ook als zelfzwichter), torenmolens (soms op belt), ronde stenen molens (ook met stelling of op belt), weidemolens, tjaskers, veelkante molens.
4. Wat is het voordeel van een wateraangedreven molen op een windaangedreven? En wat het nadeel?
Een wateraangedreven molen loopt regelmatig en is beter in te stellen, mits genoeg water. Nadeel is dat ze, zeker in Nederland, minder krachtig zijn. De grootte van het rad is bepalend en kan minder groot worden uitgevoerd dan een wiekenkruis.
5. Wat is het voordeel van een beltmolen boven een grondzeiler?
Bij een beltmolen kan de molen door blijven draaien tijdens het laden of lossen van graan in de molen. Dat kan trouwens ook bij een stellingmolen. De belt zorgt nog voor een ander voordeel nl. dat de onderste ruimte gelijkmatiger blijft van temperatuur. Een nadeel kan zijn dat het er vochtiger blijft.
6. Welke types kruierwerk ken je? En in welke molens?
Zetelkruierwerken: standaard-, wip-, weide- en spinnekopmolens, sleepkruierwerken, rollenkruierwerken.
7. Wat is een binnenkruier en waar komt hij voor?
Een binnenkruier heeft het kruierwerk boven in het achtkant op de kruizolder en hij komt voor in Noord Holland.
8. Welke rollenkruierwerken ken je?
Het Engels kruierwerk (ijzeren rollen op een rail en het rollenkruierwerk (iepenhouten rollen).
9. Wat is het verschil tussen het voeghouten en het neuten kruierwerk?
Beide zijn sleepkruierwerken alleen heeft een neutenkruierwerk, evenals het rollenkruierwerk, een kruierkuip met keerneuten nodig om afglijden van de kap tegen te gaan.

10. Waarom worden molens vaak met riet gedekt?
Het was altijd een goedkoop en veel voorhanden materiaal om daken mee te dekken dus ook molens.
11. Wat is het verschil tussen een boven- en een onderkruier?
Bij een bovenkruier draait alleen de kap, bij de onderkruier (slechts 1 soort) draait de hele molen, dit is de paltrok.
12. Wat zijn de kenmerken van een warmtefront?
Sluierbewolking overgaand in dikker wordende bewolking met miezer regen en weinig wind.
13. Waar moet je op letten en wat moet je doen bij een recht overtrekkende bui?
Elke bui brengt z'n eigen wind mee, Dus de overtrekkende bui zal zorgen voor een plotselinge draaiing van de wind van 180 graden. Molenaar, leg de molen vast met de bliksemafleider erop. Als je denkt genoeg tijd te hebben zeil dan ook af en zet een leeg end boven. HET KAN HEEL SNEL GAAN.
14. Hoe lang moet een molenaar vooruit kunnen kijken bij het voorspellen van het weer?
Één tot anderhalf uur vooruitkijken is al mooi om het weer te kunnen voorspellen.
15. Welke onderdelen behoren niet tot het achtkant? Mol, peulhout, korbeel, tussendrempel, legeringsbalk, voorlopermantje, stormmantje, veldkruis, tussenstijl, uittimmermantje, ezel, scheg, boventafelement, uitbreker.
Mol, ezel en stormmantje horen bij de kap; tussendrempel, voorlopermantje en tussenstijl bestaan niet in de molen.

